CORONEOLOGISME PE TIMP DE PANDEMIE CAUZATE DE COVID-19 SARS-CoV-2

Ina VOLOȘCIUC
CZU: 81`373.43:616.98 *ina.volosciuc@gmail.com*

Introducere. Scopul acestui articol este de a clasifica neonominarea neoplasmelor lingvistice, coroneologismelor. O nouă paradigmă comunicativ-pragmatică ne permite să vorbim despre posibilitatea unei abordări pragmatice a cercetării la diferite niveluri ale limbii.

Paradigma comunicativ-pragmatică ne permite să luăm în considerare în detaliu legăturile dintre limbaj și situațiile de utilizare a acestuia în cadrul unui text jurnalistic și, în consecință, le consideră ca fiind pasaje relevante situațional ale discursului.

COVID-19 SARS-CoV-2. Pandemia a schimbat radical stilul de viață al tuturor oamenilor. A provocat sistemul de sănătate publică, munca și educația, a introdus schimbările majore în sistemul economic, dar și a demonstrat vulnerabilitățile și punctele forte ale țărilor și ale oamenilor. Schimbările, provocate de SARS-CoV-2 au adus noutăți în modul în care oamenii trăiesc, muncesc, studiază, călătoresc, comunică, se îmbracă și chiar se comportă. Milioane de oameni s-au confruntat cu amenințări, frici, singurătate, faliment, însă omenirea are o istorie lungă, cu multe provocări. Oamenii au învățat să se adopte suficient de repede și la pandemie, așadar, cu toții am înțeles destul de repede, dacă vrem stabilitate, ne schimbăm.

Aspectul lingvistic al pandemiei cauzate de COVID-19 SARS-CoV-2 provoacă un interes sporit, în special, crearea *coroneologismelor* în această perioadă. Iată de ce, al doilea an la rând cuvântul anului reprezintă specificul „pandemie”, în anul 2020 fiind „lockdown”, în 2021 – „resilience” (rezistență) [1] având, mai mult, puterea potențială, deși am prioritiza „vaccination” (vaccinare).

Comitetul Internațional pentru Taxonomia Virusurilor (ICTV) al Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), a anunțat numele noului coronavirus la 11 februarie 2020 [2]. Denumirea oficială a bolii – coronavirus (COVID-19), sindromul respirator acut sever al virusului coronavirus 2 (SARS-CoV-2).

Dacă ne uităm la varietatea de denumiri care se folosesc pentru COVID-19 SARS-CoV-2, cuvântul „Corona” este unul dintre cele mai populare și nu are nevoie de traducere: „Înseamnă literalmente coroana sau auroul din jurul soarelui. OMS a numit boala coronavirus drept COVID-19 și virusul care o provoacă drept sindrom respirator acut sever coronavirus 2 (SARS-CoV-2). Este un virus învelit, nesegmentat, monocatenar, cu sens pozitiv al acidului ribonucleic (ARN), cu un genom 96,2% identic cu un coronavirus de liliac” [3].

Virusul Wuhan, coronavirusul Wuhan, noul coronavirus din 2019, noul corona-virus-2019, virusul COVID-19, 2019-nCoV, China Virus, Sars (Sindromul respirator acut sever), COVID-19, noul coronavirus, Rona sunt utilizate pe scară largă. Donald

Trump, a 45-lea președinte al Statelor Unite, a numit coronavirusul Virusul chinezesc sau chiar gripa Kung, însă varianta dată nu s-a bucurat de succes [4]. *I can name – Kung flu. I can name 19 different versions of names. Many call it a virus, which it is. Many call it a flu. What difference. I think we have 19 or 20 versions of the name*," a declarat D. Trump [5].

Indiferent cum îl numim, impactul negativ al COVID-19 SARS-CoV-2 asupra sănătății și drepturilor omului, care „sunt călcate în picioare în lumea întreagă"[6], potrivit Raportului anual al Amnesty International, este enorm.

Despre varietatea clasificărilor. Clasificarea lui J.Algeo. Procesele morfologice implicate în producerea neologismelor includ structuri generale ale vocabularului englez, astfel, conform lui Shahlee și Mustaffa (2019), principalele procese sunt *compunerea, reduplicarea, împrumutul, afixarea, conversiunea, abrevierea, acronimul, clipping, blending, onomatopeea* și *antonomazia*.

Stuart Berg Flexner a observat: „*In modern English, all words, including slang, are created in several well-defined ways*" [7]. Astfel, Flexner propune crearea cuvintelor *prin compunerea, afixarea, blending, acronimia, clipping, derivarea regresivă, conversiunea, substituirea sunetului, împrumutul, etimologia populară, onomatopeea, reduplicarea* etc. Cu toate acestea, John Algeo consideră că centrul fiecărui tip de formare al cuvintelor este clar, însă granițele sale pot fi neclare.

Khurshid Ahmad încheie categoriile afirmând că unii lexicografi sugerează că există trei „tipuri de surse" largi de neologisme în dicționare, precum și *in corpore*: în primul rând, neologisme formate prin adăugarea sau combinația de elemente, în special *compunerea, afixarea, amestecarea* și *acronimizarea*; în al doilea rând, neologisme formate prin reducerea elementelor, și anume, *abrevieri, backformare* și *scurtări*; și, în al treilea rând, neologisme care sunt neutre în ceea ce privește adăugarea sau reducerea: *schimbarea semantică, coinage, conversie* sau *împrumuturi*.

„The neologism model of Krishnamurthy consists of three components. The first component of neologism is word formation which involves processes that are based on *compounding, blending, affixation, coinage,* and *acronym* " [8]. A doua componentă este *împrumutul*, pentru a introduce *neologismele din alte limbi*, dacă nu există un echivalent în limba-țintă. A treia componentă este *abaterea lexicală*.

Wei Liu, în cercetările sale, s-a concentrat pe *compunere, blending, afixare, acronime, conversie, clipping, cuvinte vechi cu sens nou, greu de definit*.

Metodologie și analiză. Pandemia COVID-19 a stimulat creșterea neologismelor. Având în vedere conceptele menționate mai sus, studiul de față vizează explorarea structurilor morfologice ale neologismelor create în timpul pandemiei cauzate de COVID-19 SARS-CoV-2. Datele au fost colectate de pe rețelele sociale și mass-media electronică. Prezentul studiu utilizează metoda descriptiv-calitativă de analiză a structurilor morfologice ale neologismelor în timpul pandemiei.

În primul rând, am identificat neologismele care au apărut în această perioadă, apoi am investigat procesele morfologice pentru a clasifica o sută de neologisme, folosind modelul lui John Algeo (*crearea, împrumutul, combinarea, scurtarea, blending (cuvânt telescopat), shifting* și *sursa necunoscută*) [9].

Așadar, distingem următoarele mechanisme: ***creare*** (creating, coinage) – un cuvânt nou, creat din nimic sau „zero, creație ex nihilo”, ex. *COVID-19, bleep*; ***împrumut*** (borrowing) – un cuvânt nou împrumutat dintr-o altă limbă, ex. *avatar, emoji;* ***combinare*** (combining) – un cuvânt nou creat printr-o combinație de cuvinte existente și părți de cuvinte, astfel de combinații sunt de două tipuri: compuse, care combină două sau mai multe cuvinte sau baze complete și derivate, care combină o bază cu unul sau mai multe afixe: *coronafobie, doomscrolling, CORONAED, anosmia, coronasomnia, coronaspeak, coronaboom, temperature screening*; ***scurtare*** (shortening) – un cuvânt nou poate fi creat prin omiterea unei părți a unui cuvânt vechi, ex. *corona, covid, sars, covexit, ncov, PUI* (Person under investigation), *rona, WFH (*working from home)*;* ***blending*** – procesul de combinare și scurtare, ex. *coroneologism, coronageddon, coronacation, coronapocalypse, coronapocalypse, coronaquake, coronnials, covidiot, covidivorce, quarantine, quaranteams;* ***shifting*** – derivarea unui nou lexem dintr-unul existent fără un marker morfologic specific care să indice schimbarea clasei și a sensului cuvintelor (Kortmann 2005, 103), ex. *google- to google, boy toy* – toy boy, *blue print (plan detailat), full-dress (detailat);* ***sursa necunoscută*** (source unknown***)*** – originile sunt necunoscute în totalitate sau parțial, ex. *bitcom*.

Concluzie. Investigația a celor o sută de coroneologisme, create în timpul pandemiei COVID-19 a arătat că procesele morfologice implicate în cea mai mare parte în crearea neologismelor includ combinarea, blending și scurtarea. Combinarea fiind cel mai dinamic proces dintre toate și este utilizat pentru a crea neologisme în 60%. Blending ramăne pe locul doi cu 28 procente și, respectiv, scurtarea cu 12%. Aceste procese au devenit arhitecții limbajului modern, care ne permit să ne simțim un pic mai liberi creând coroneologisme în restricții de pandemie, create de COVID-19 SARS-CoV-2.

Referințe:

1. ROBINSON, B. *Why The Word For 2021 Is ‘Resilience’ And How It Affects Mental Health.* 2020. Disponibil: https://www.forbes.com/sites/bryanrobinson/2020/12/06/why-the-word-for-2021-is-resilience-and-how-it-affects-mental-health/?sh=56c682f0bc84
2. Ministerul Sănătății, Muncii și Potecției Sociale al RM, *Raport privind măsurile de răspuns la infecția COVID-19 (în perioada ianuarie – mai 2020),* 2020. Disponibil: http://msmps.gov.md/wp-content/uploads/2020/06/raport_msmps_privind_masurile_de-_raspuns_la_infectia_covid-19_.pdf
3. *Covid cardiology: A neologism for an evolving subspecialty*. Disponibil : https://www.jcpconline.org/article.asp?issn=2250-3528;year=2020;volume=9;issue=2;spage=40;epage=44;aulast=Upadhyayula
4. *Trump has a penchant for calling the coronavirus the 'Chinese Virus' or 'Kung Flu.' Experts on Asian culture said the racist implications of the term divert attention from the*

disastrous US response. Disponibil: https://www.insider.com/experts-trump-racist-names-for-coronavirus-distract-from-us-response-2020-7

5. *Electronic article: Many Names for COVID, Kung Flu One of Them: US Prez Trump at Rally*. Disponibil: https://www.thequint.com/news/world/many-names-for-covid-kung-flu-one-of-them-us-president-trump-at-rally
6. *Raport anual de Amnesty International 2021*. Disponibil: https://www.amnesty.org/en/documents/pol10/3202/2021/am/
7. WENTWORTH, H. and FLEXNER, S. B. *Dictionary of American Slang* (New York: Crowell, 1960), p. 596
8. KRISHNAMURTHY, S. (2010). *The chutnification of English: An examination of the lexis of Salman Rushie's Midnight's Children*. Journal of social and cultural studies. Disponibil: http://hdl.handle.net/10628/230
9. ALGEO J. *The Origins and Development of the English Language*: Sixth Edition. Boston: Wadsworth, Cengage Learning, 2010. 347 p.